

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИГА ЯНГИ ЙИЛ ТАБРИГИ

Мухтарам ватандошлар!
Сиз, азизларни, кўпмиллатли Ўзбекистон халқини янги – 2025 йил билан чин қалбимдан муборакбод этаман.
Жаҳондаги мураккаб вазиятга қарамасдан, ўтаётган йил мамлакатимиз учун қутли ва баракали бўлди. Бунинг учун ҳар қанча шукрона айтсак, арзийди.
Меҳнаткаш халқимизнинг фидокорона меҳнати, сиёсий-ижтимоий фаоллиги билан Янги Ўзбекистон гоёси реал воқеликка айланмоқда.
Олий Мажлис ва маҳаллий кенгашларга бўлиб ўтган сайловлар демократик ислохотларнинг янги

даврига қадам қўйганимизни яна бир марта тасдиқлади.
Юртимизда юқори технологияли янги sanoat мажмуалари, инфратузилма ва логистика тармоқлари, автомобиль ва темир йўллар барпо этилди. Бизнес, IT ва туризм соҳалари изчил ривожланмоқда. Аҳоли даромадлари ва турмуш сифати ошмоқда.
Миришкор деҳқон ва фермерларимиз, кластерларимиз ишчи-хизматчилари мардона меҳнат қилиб, мўл ҳосил етиштирдилар.
Янги уй-жойлар, боғча ва мактаблар, олийгоҳлар, маданият ва спорт масканлари қад кўтармоқда. Юрти-

миз тобора обод қиёфа касб этмоқда. Минглаб юртдошларимиз Янги йилни янги уйларида кутиб олмоқда.
Билимли ва шижоатли, навқирон ёшларимиз улкан ютуқларни қўлга киритмоқда. Айниса, Олимпия ва Паралимпия уйинларида эришилган рекорд натижалар миллий спортимиз тарихида янги саҳифа очди.
Фуқаролик жамияти институтлари, хусусан, маҳалланинг роли ва таъсири кучаймоқда. Маънавий юксалиш жараёнлари ҳаётимизда янги куч, янги ҳаракатга айланмоқда.
Глобал аҳамиятга эга ташаббусларимиз жаҳон ҳамжамияти томонидан қўллаб-қувватланмоқ-

да. Халқаро майдонда Ўзбекистоннинг рақобатбардош мамлакат, ишончли ҳамкор сифатидаги обрў-эътибори юксалиб бормоқда.
Ҳеч шубҳасиз, буларнинг барчаси диёримиздаги барқарорлик, дўстлик ва ҳамжиҳатлик натижасидир.
Бугунги шукуҳли оқшомда сиз, азизларга, олижаноб ва бунёдкор халқимизга ҳалол меҳнатингиз, она юртга садоқатингиз учун самимий миннатдорчилик изҳор этаман.
Қадрли дўстлар!
Биз 2025 йилга мамлакатимизда Атроф-муҳитни асраш ва “яшил” иқтисодийёт йили деб ном бердик. Асосий мақсадимиз – ин-

сон ва табиат мувозанатига асосланган тизим яратишдир.
Янги йилда бизнес учун янада кенг имкониятлар яратилади. Хусусий мулк дахлсизлигини таъминлаш, хорижий инвестицияларни фаол жалб этиш ишларини қатъий давом эттирамиз.
Ижтимоий соҳалар, иш ҳақи, пенсия ва стипендиялар, нафақалар миқдорини ошириш эътиборимиз марказида бўлади.
Фарзандларимизнинг замонавий билим ва касб-хунар эгалари, баркамол бўлиб тарбия топишлари учун бор куч ва имкониятларимизни сафарбар этамиз.
Илм-фан, таълим, соғлиқни сақлаш, маданият ва санъат, спорт соҳаларига эътибор янада кучайтирилади.
Мухтарам фахрийларимиз, хотин-қизлар ва ёшларга ғамхўрлик қилиш, ижтимоий ҳимоя самарасини ошириш устувор вазифамиз бўлиб қолади.
Қуролли Кучларимиз салоҳиятини мустаҳкамлаш, ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзоларини қўллаб-қувватлаш ишларини янги босқичга кўтарамиз.
Мухтасар айтганда, “Инсон қадри учун, инсон бахти учун!” деган олижаноб мақсадни барчамиз биргаликда амалга оширамиз.
Азиз ва мухтарам юртдошлар!
Барчангизни, чет эллардаги ватандошларимиз, хорижий ҳамкор ва дўстларимизни бугунги қутлуг байрам билан яна бир бор чин дилдан табриқлайман.
Янги йил ҳар бир инсон, ҳар бир оилага, жонажон юртимизга катта-катта ютуқ ва омадлар олиб келсин!
Ҳамма эзгу ниятларимиз рўёбга чиқсин!
Янги йил барчамизга муборак бўлсин!

Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти

БУГУННИНГ ШЕЪРИ

УМР СОАТЛАРИ

“Чик-чик” дейди соат “11”га
имо қилиб мўйлови билан,
тўн бичади ҳар ким умрга
ўз қаричи – ўйлови билан.
Осмон эса юм-юмалоқ вақт,
ҳар соати унинг – бир мучал –
давра қуриб, йиллар бетоқат
аждар, асов от бўлиб учар.
Узун ташлаб қўяди бирдай
вақт арқонни. Кимга бахт кулар –
осмонлардан мулойим қордай
ёғади оқ-оппоқ орзулар;
кимга эса акси омаднинг,
тун қоп-қора томчи туйилар,
ҳар лаҳзаси гарчи ҳаётнинг
олтин ёмби бўлиб қуйилар.
Умр отлиғ бу калавани
чувалатиб, мен-ку қанд ейман,
кўксимдаги от аравани
қуруқ олиб қочмаса, дейман.
Кўз ёнади. Юрак қалқинган...
Майли, менинг юким бўлсин зил,
бахт келтирсин фақат халқимга
эшик қоқиб турган Янги йил.

Шухрат АЗИЗОВ

ЮРГАН – ДАРЁ

ЖОЗИБАДОР САЙЁҲЛИК МАРКАЗИ

2024 йил давомида Ўзбекистонга жами 8,6 миллион нафар сайёҳ ташриф буюрди. Кўрсатилган туризм хизматлари экспорти 2,7 миллиард долларни ташкил этди. 2023 йилнинг шу даврига нисбатан ушбу кўрсаткич 1,5 баробарга ўсди. Сайёҳларнинг ўртача ҳаражатлари 2022 йилга нисбатан 1,5 баробарга ошди.

(Давоми 3-саҳифада)

ЙИЛБИТИК

ЖАДИДОНА СЎЗ ДОВРУҒИ

“Jadid” gazetasi bir yil davomida ўз қувчиларининг кўлиги ва қалбига етиб борди. Унинг саҳифаларида чоп этилган жуда кўплаб манбалар Ўзбекистоннинг яқин тарихидаги энг қизиқ, энг мураккаб ва шонли жадидлик ҳаракатининг мазмун-моҳиятини ўзида ифода этди. Тўғриси, жадидлик ҳаракати, хусусан, жадид адабиёти мутахассислар томонидан бир асрдан бери ўрганиб келинади. Собиқ тузум замонидаги тадқиқотларда улarga турлича ёндашувлар бўлди. Хукмрон давр мафкурасининг қорчалонлари жадидлик ҳаракатини ғайриилмий равишда баҳолади. Сунъий тарих ёзгувчилар халққа жадидларнинг ҳаққоний гоёларини, орзу-ниятларини асл ҳолида кўрсатмасликка уринди. Бир неча авлодга ўз боболари “душман” сифатида танитилди. Неча ўн йиллар ҳақиқат қўшининг юзини қора булут қоплаб турди. Уйлаб қаралса, жадидлик ҳаракатининг асос-негизда миллат ва Ватан туйғуси, истиқлол ва истиқбол қайғуси мужассамдир. Шундай гоё ва фикри учун жадидлар қамалди, сургун этилди, қатағон қилинди. Газета ўз саҳифаларида айна тарихий ҳақиқат баёнини тақдим этди.

Газетада бугунги ижтимоий-сиёсий ҳаёт, маданий-маиший турмуш муаммолари билан уйғунлашган жадид алломаларининг фикрлари тақдим этиб борилди. Хусусан, “Юрт қайғуси”, “Мутлола”, “Ўзбек тилим – ўз тилим”, “Бедорлик” каби қатор рукнларда берилган мақола-лар кўпчилигининг эътиборини тортди.

(Давоми 2-саҳифада)

ОНАЖОНИМ – ТАБИАТ

ЯШИЛ БОҒЛАР – КЎНГИЛНИ ЧОҒЛАР

Инсон яшаши учун зарур бўлган неъматлардан бири – ҳаво. Одамзод кислородсиз атиги 2–5 дақиқа яшаши мумкин, холос. Шундай экан, дов-дарахтлар, ҳаётбахш гулзорлар, қисқа айтганда, мусаффо ҳаво – тирикчилигимиз манбаи. Юртимизда “Яшил макон” умум-миллий лойиҳасининг амалга оширилаётгани ортида инсон қадри масаласи турибди.

ҲАЁТИЙ ЭҲТИЁЖ

Бугунги глобаллашув, аҳоли, sanoat корхоналари кўпайган, табиий ресурсларга путур етказилаётган бир шароитда кўкаламлаштириш ҳаётий эҳтиёжга айланди. Атроф-муҳитни кўз қорачигидай асраб, хонадонимиз, ҳовли-жойимиз, кўчамиз, қишлоғимиз, маҳалламиз, шаҳар-туманимизни кўкаламзорлаштириш, ободонлаштириш, авлодларга табиат неъматларини борира етказиш – бурчимиз. Шу нуқтаи назардан, давлатимиз раҳбари таъбири билан айтганда, “Яшил макон” умуммиллий лойиҳаси бу – бир йиллик тадбир эмас.

Мазкур лойиҳа доирасида республикада қарийб 50 млн туپ ниҳол ўтқазилади. Бухорода эса 7 миллионга яқин дарахт ва бута кўчатлари ўтқазилди режалаштирилган. Айни пайтда жараён қизгин паллага кирган. Мутахассисларнинг фикрича, Бухоро иқлими жуда мураккаб.

(Давоми 2-саҳифада)

БУГУНИНГ НАФАСИ

ЭЛ САЛОМАТ – КҮНГИЛ ТИНЧ

Инсоний қадриятлар молиявий ва маънавий фаровонлик билангина ўлчанмайди. Киши жисмонан соғлом бўлмаса, моддий бойлик ҳаётнинг ҳақиқий моҳиятини яширадиган ташқи қобик бўлиб қолаверади. Шу жиҳатдан ҳар бир ижтимоий шахс саломатлиги нафақат унинг ўзи, балки у яшаётган давлат учун ҳам муҳимдир. Сўнги йилларда мамлакатимизда амалга оширилган ислохотлар бошидаёқ илк эътибор тиббиёт соҳасига қаратилгани ҳам бежизга эмас, албатта.

Хусусан, ўтган 2024 йилда 33,4 триллион сўм фақат тиббиёт соҳасини ривожлантиришга йўналтирилди. Мана шу маблағлар эвазига касалликларни эрта аниқлаш ва профилактика қилиш мақсадида республика аҳолисининг 95,5 фоизи хатловдан ўтказилди ва текширувлар натижасида аниқланган 8,5 миллион нафар беморларнинг 25 фоизи соғломлаштирилди. Тез тиббий ёрдам шохобчалари сони 1766, тез тиббий ёрдам бригадалари 2838, замонавий реанимация автоуловлари сони эса 510 тага етказилди. 11 та инвестиция лойиҳаларига асосан 1246 турдаги тиббий жиҳозлар тиббиёт муассасаларига етказиб берилди.

Худудлардаги тиббиёт бирлашмаларининг эски биноларни қуриш-таъмирлаш ишларига ҳам 1,3 триллион сўм сарфланиб, касалхона ва оилавий шифохоналарнинг эскирган иморатлари тўлиғича янгиланди. Беморлар шифокорга кириш учун тор ва совуқ йўлақларда навбат кутиб турмайдиган бўлди. Қабул бўлимлари электрон тизимга ўтди, беморларнинг шифокор назоратига кириш вақтини масофадан туриб бемалол белгилаш имкониятлари яратилди.

Айниқса, бундай ишлар республикамизнинг олис туманларида амалга оширилаётгани жуда қувонарли ҳол. Жумладан, Самарқанд вилоятининг чекка худудларидан бири – Пахтачи туман тиббиёт бирлашмасига қарашли туман марказий шифохонасида ҳам бугун бутунлай бошқача воқелик. Бу ерда айна кунларда 278 ўринли касалхона биносини қайта таъмирлаш ишлари якунига етай деб турибди. Энг катта реконструкция ишлари жонлантириш бўлимида амалга оширилди. Бинонинг қабул бўлимига тегишли қисми янгидан қурилди. Йўлақлар тўлиқ асфальтланди, шифохона ҳовлиси замонавий ландшафт дизайни асосида кўкаламлаштирилди.

Амалга оширилаётган ишлар фақат қуриш-таъмирлаш билан боғлиқ эмас, албатта. Ислохотлар бирлашмада фаолият олиб бораётган ишчи-ходимлар шижоатига ҳам яхшигина таъсир ўтказди. Бош шифокордан тортиб оддий хизматчиғача бирлашманинг

моддий-техник базасини яхшилаш мақсадида “Опен бюджет” ижтимоий ташаббуслар лойиҳаси доирасида фаол иштирок этиб, қўшимча маблағни қўлга киритди. Пировардида МСКТ (Мультиспираль компьютер томографияси), стационар ва портатив рентген, сунъий нафас олиш аппаратлари, дефибриляторлар, гарстрофиброскоплар, биохимик ва гематологик анализаторлар, ПЗР ускуналари, учта гемодиализ аппарати, энг янги жаррохлик ускуналари ва бирлашма таркибидаги ҳудудий бўлимларга 16 донга ЭКГ аппаратлари олинди. Электр билан боғлиқ муаммолар содир бўлмаслиги учун марказий шифохонага 100 квт. дизель генератори ва ташқи замонавий қуёш датчиклари ҳам ўрнатилди.

– Бошқа туманлардаги марказий шифохоналарига нисбатан бизда диагностика ва даволаш салоҳияти юқорилади, – дейди Пахтачи туман тиббиёт бирлашмаси раҳбари Улуғбек Сувонов. – Имкониятларимиз кенгайди, юқори технологик жаррохлик ишларини шу ернинг ўзиде амалга оширишимиз. Эндоскопик, лапароскопик, артроскопик операцияларни тажрибали шифокорларимиз ўтказмоқда. Энг катта муваффақиятларимиздан бири эса чанқоқ сон бўғинини эндопротезлаш амалиёти йўлга қўйилди. Шунингдек, учта туманлар аро – қўшма шикастланиш ва ўткир юрак қон томир касалликлари, гемодиализ ва ҳушёрхона марказлари фаолиятини ҳам

йўлга қўйдик. Мақсад – беморлар учун қулай шарт-шароитларни янада кўпроқ яратиш, одамларнинг дардига даво истаб узоқ масофаларга овра бўлиб юришларининг олдини олиш, тиббий хизмат тезлигини ва сифатини яхшилаш.

Дарҳақиқат, туман миқёсида халқ саломатлигини яхшилаш ва бунинг учун етарли қулайликларни ошириш мақсадида қилинаётган ишлар ўз самарасини бермоқда. Ҳозирги кунда ҳар икки минг киши учун битта тиббиёт бригадаси фаолият юритяпти, тиббиёт кластерлари ишламоқда. Бирлашмага қарашли бешта оилавий поликлиника, ўн битта шифокорлик пунктлари интернет ва локал тармоқлар билан таъминланган. Бирламчи тиббий хизмат “Бир қадам” тамойили асосида ташкил этилмоқда.

Шу ўринда шифокорларнинг тиббий билими ва малакасини ошириш ва қайта

малака ошириш учун юборилди. Қирқдан ошқ оилавий шифохона ходимлари Самарқанд давлат тиббиёт университети-нинг кардиология кафедраси ЭКГ курсида қайта ўқитилди.

Жонлантириш бўлимида ташқаридан келатган чанг, инфекция ва ҳар хил турдаги вирусларнинг ушлаб қолиниши, беморлар стерил ҳолатда сақланиши учун асептик ҳаво алмашинув системаси ўрнатилган. Микробларни ўлдириб турувчи ультрафиолет лампалари йўлақлар бўйлаб қўйилган. Девор ҳар томондан антибактериал қопламалар билан қопланган. Ҳар бир беморнинг бош тарафида кардиомонитор, хоналарда эса кислород тарқатувчи аппаратлар ишлаб турибди.

– Гемодиализ жараёни тўрт соат давом этади, – дейди бўлимнинг навбатчи ҳамшираси Гўзал Махфиратова. – Йиллар давомида беморлар ана шу тўрт соатлик муолажа учун касал ҳолига узоқ йўл босиб, вилоят маркази ёки Каттақўрғон, Навоий шаҳарларига боришига тўғри келар эди. У ерда ҳам навбат кутиб қийналишарди. Бўйраги ишламаган одамнинг организми заҳарланаверади. У ҳар икки-уч кунда бўйрак тазолатиб, қонини ювириб туришга мажбур. Тез-тез муолажага қатнашинг ўзи бўладими? Бўлимнинг ташкил қилингани беморларимиз оғирини енгил қилди, харажати камайтирди. Дори-дармонлар ҳам тўлиғича давлат ҳисобидан касалхонанинг ўзиде берилди, бемор овра бўлмайди.

Ҳа, халқимизнинг мана шундай эътиборга эҳтиёжи бор эди. Айниқса, танасига кирган дард билан олишиб, қуввати пасайган хаста инсонларнинг мушқули осон бўлаётгани ҳар қанча таърифга арзийди. Юқорида санаб ўтганларимиздан ташқари республика бўйлаб “Электрон поликлиника”, “Электрон шифохона” ахборот тизимлари ҳам такомиллаштирилди. “Ягона тиббиёт ахборот тизими” (DMED) жорий қилинди. Шу йилнинг ўзиде Тошкент шаҳридан бошлаб қўлланилиши режалаштирилган “электрон рецепт тизими”ни жорий этишга қаратилган пилот лойиҳалар тасдиқланди. Унга кўра беморларга дори воситалари дорионалардан тўғридан-тўғри бепул тарқатилади. Муҳими ҳам шу, бу элнинг жони соғ, кўнгли тинч бўлсин!

Муҳайё ПИРНАФАСОВА

САРҲИСОБ:
2024 йилда
ТИББИЁТ

2024 йилда тиббиёт соҳасида касалликларни эрта аниқлаш ва профилактика қилиш мақсадида юртимиз аҳолисининг 34,8 млн нафари (95,5 фоиз) тиббий хатловдан ўтказилди, аниқланган 8,5 млн нафар бемор соғломлаштирилди.

Соғлиқни сақлаш тизимида “Электрон поликлиника” ва “Электрон шифохона” ахборот тизимлари такомиллаштирилиб, “Ягона тиббиёт ахборот тизими” (DMED) жорий этилди. Мазкур тизим Тошкент шаҳри, Сирдарё вилояти ва Қорақалпоғистон Республикасидаги бирламчи бўғин муассасаларида тўлиқ ишга туширилди.

тайёрлаш йўналишларини трансформация қилиш масаласида ҳам олға қадамлар қўйилаётганини айтиб ўтиш жоиз. 2023 йилда икки нафар шифокор жаррохлик ва травматология-ортопедия йўналиши бўйича Новосибирск шаҳрида ўқув курсларида тажриба орттириб қайтган бўлса, ўтган йили улардан яна ўн нафари Белоруссия республикасининг нуфузли клиникаларига

Бошланиши 1-саҳифада.

САРҲИСОБ: 2024 йилда ТУРИЗМ

Бухоро вилояти кесимида таҳлил қилинганда, ўтган йилнинг сўнги 9 ойи мобайнида вилоятга 1 миллион 118 минг нафар хорижий сайёҳ ташриф буюрди. Бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 16,8 фоизга кўпдир. Экспортда туристларга хизмат кўрсатишдан олинган даромад 279,1 миллион АҚШ долларга етди.

Маълумки, Бухоро ноёб тарихий обидалари, меъморий ансамбллари ва кўп асрлик маданияти билан машҳур. Қадимий шаҳар ЮНЕСКОнинг Бутунжаҳон мероси объекти сифатида ўз сайёҳлик инфратузилмаси билан бутун дунё сайёҳларини доим қизиқтириб келган. Халқаро туризм бозоридеги рақобатбардошликни таъминлаш ва сайёҳлар сонини сезиларли даражада ошириш учун эса, транспорт инфратузилмасини такомиллаштириш, йўлларни реконструкция қилиш ва тўғридан-тўғри авиақатновлар сонини кўпайтириш муҳим ўрин тутди. Айни жиҳатларга қаратилган эътибор туфайли вилоятда туризм соҳасида салмоқли ютуқларга эришилди.

Дарҳақиқат, 2024 йили вилоятда туризм инфратузилмасини ривожлантириш мақсадида сайёҳлик тажрибасини яхшилаш, хорижий ва маҳаллий меҳмонлар ташрифини рағбатлантирувчи ташаббуслар доирасида кенг қўламли ишлар қилинди. Хусусан, ички туризмни ривожлантиришга йўналтирилган “Ўзбекистон бўйлаб саёҳат қил!” дастури бўйича бошқа вилоятлардан 3,1 миллион киши ташриф буюрди. Маҳаллий аҳолига ўз минтақасининг тарихий меросини чуқурроқ тушуниш имконини берувчи маърифий саёҳатлар ва маданий тадбирларни ўз ичига олган мазкур дастур тарихий жойларга, шунингдек, этник-маданий туризмни ривожлантиришга хизмат қилувчи экскурсиялар ташкил этишга туртки берди.

Янги турар жой биноларини барпо этиш ва транспорт инфратузилмасини яхшилаш,

ЖОЗИБАДОР САЙЁҲЛИК МАРКАЗИ

кўрсатилаётган туризм хизматлари ҳажминини ошириш борасидаги саёй-ҳаракатлар ҳам Бухоронинг туризм маркази сифатида жадал ривожланаётганидан далолат. Бундай чора-тадбирлар вилоят иқтисодиётига узоқ муддатли ижобий таъсир кўрсатиб, маданий-тарихий меросини асраб-авайлашга хизмат қилади.

Халқаро сайёҳлик оқимининг кўпайиши минтақанинг маданий ва тарихий меросини тарғиб қилиш бўйича олиб борилаётган мақсадли саёй-ҳаракатлар самарасидир. Айниқса, тарих ва этник аъналарга асосланган янги сайёҳлик маҳсулотлари тури кўпайгани сабаб хорижий сайёҳларда минтақага қизиқиш янада кучайди. Абу Али ибн Сино тўғилиб ўсган Афшона қишлоғида барпо этилган “Этлик туризм шаҳарчаси” ана шундай лойиҳалардан бири бўлди.

Хуллас, пухта ўйланган стратегия ва туризм инфратузилмасини ривожлантиришга комплекс ёндашув Бухоронинг халқаро сайёҳлик маркази сифатидаги мавқеини мустаҳкамламоқда. Хорижий ва маҳаллий сайёҳлар сонининг ортиб бораётгани минтақанинг иқтисодий, ҳам маданий раванқига хизмат қилиб, уни узоқ муддатли сармоявий ва қисқа муддатли туристик саёҳатлар учун жозибатор қилади.

Туризм индустриясининг ҳозирги тенденциялари маданий, кўнгличар ва экологик жиҳатларни ўзиде мужассам этган туристик маҳсулотларни яратишга комплекс ёндашувни талаб қилади. Шу боис сайёҳларнинг турли тоифалари эҳтиёжларини қондирадиган ноёб инфратузилмани яратиш ва сайёҳларнинг қизиқишини қучайтиришга қаратилган лойиҳаларга эъти-

бор қаратилмоқда. Гастрономик кўчалар ва этник аҳоли пунктлари барпо этилапти. Бундай аҳоли пунктларида сайёҳлар маҳаллий урф-одатлар, хунармандчилик ва қадимий тангалар, меҳнат қуроллари ва артефактлар билан танишишлари мумкин. Миллий таомлар намойиш этилаётган гастрономик кўчалар эса сайёҳларга Ўзбекистон пазандалик аъналарини билан яқиндан танишиш имконини бермоқда. Ўзбек миллий таомларини тайёрлаш бўйича мунтазам ташкил этилаётган фестивал ва маҳорат сабоқлари сайёҳларнинг қизиқишларини янада кучайтиради.

Ўзбекистонда экотуризм ва маданий туризмни ривожлантириш барқарор туризмнинг муҳим йўналиши ҳисобланади. Мамлакатнинг табиий бойликлари, жумладан, тоғли худудлар, қўриқхоналар ва чўллар экотуризм йўналишлари учун асос бўлади. Бу нафақат туризмни ривожлантириш, балки табиий ландшафтларни асраб-авайлаш, экология ва барқарор туризмга бўлган қизиқишни ҳам оширади.

Туризм инфратузилмасини кенгайтириш ва турли тоифадаги сайёҳлар учун қулайликлар яратиш мақсадида минтақада янги кўнгличар худудлар, жумладан, аквапарклар ва бошқа туристик мажмуалар барпо этилмоқда. Масалан, Тўдақўлда болаларга мўлжаллаб қурилаётган аквапаркда сув аттракционлари, бассейнлар, дам олиш ва овқатланиш жойлари бўлади. Бундан ташқари, 60 дан ортиқ янги жойлаштириш объектлари, жумладан, меҳмонхоналар, ҳостеллар ва иситиладиган меҳмон уйлари қуриш режалаштирилган.

2025 йилда вилоятда умумий қиймати 106,4 миллион долларлик 44 та инвестиция лойиҳасини амалга ошириш режалаштирилган. Шундан 20 миллион доллар тўғридан-тўғри хорижий инвестициялардир. Бу лойиҳалар қаторида 37 та меҳмонхона, 1 та ҳостел, 3 та мотел, 1 та ресторан, экотуризм маркази ва йирик турист-

тик савдо мажмуаси барпо этилади.

Бундай йирик хорижий инвесторларни жалб қилиш нафақат туризм инфратузилмасини яхшилашга, балки меҳмонхона ва ресторан бизнесига илгор технологияларни жорий этишга муносиб ҳисса қўшади. Бу эса сайёҳларга хизмат кўрсатиш сифатини сезиларли даражада яхшилаб, халқаро ва ички туризмни янада ривожлантиради.

Таҳлилларга кўра, мазкур лойиҳаларнинг амалга оширилиши натижасида 2025 йилда Бухоро вилоятга ташриф буюрадиган сайёҳлар сони 6,1 миллион кишига етиши, туристлар кўпайиши ва инфратузилманинг яхшиланиши эвазига туризмдан тушадиган даромад 550 миллион долларгача ошиши кутилмоқда. Бир сўз билан айтганда, киритилаётган инвестициялар янги иш ўринлари яратиш, хизматлар сифатини яхшилаш ва соҳадан тушадиган даромадларни оширишга хизмат қилади. Ушбу лойиҳалар мамлакатни халқаро сайёҳлар учун жозибатор манзилга айлантиради ва туризм хизматлари экспортини ошириш орқали барқарор иқтисодий ўсишни таъминлайди.

Ушбу ташаббусларнинг амалга оширилиши сайёҳларнинг юртимизда ўртача бўлиш муддатини 4 кундан 5,5 кунга оширишга, қарийб 10 минг янги иш ўрни яратишга, туризм соноати ва унга алоқадор тармоқларда 80 минг кишини иш билан таъминлашга олиб келади. Натижада Бухоро нафақат жозибатор сайёҳлик масканига, балки минтақанинг барқарор иқтисодий ривожланишини таъминлайдиган, унинг узоқ муддатли равнақ топиши учун шароит яратадиган муҳим халқаро туризм марказига айланади.

Олим АСТАНАҚУЛОВ,
Ўзбекистон халқаро ислом академияси
Ислом иқтисодиёти ва молияси,
зиёрат туризми кафедраси мудири,
профессор

ҲАЖВ

ТОМОШОҒА БОРМОҚ ВА ТОМОШО БЎЛМАСЛИҚ ЗИКРИДА

Эй, фарзанд, бу кун арча байрам баҳонаи сабаб сenga томошо ва унинг маданияти ва завқу зарофати ва шавқу шарофати ва тафту таровати ва хусну ҳаловати хусусинда бир шингил насихат бор. Магар ушбу пандларим бир қулогиндин кириб, иккинчисидин чиқар бўлса, фаҳму фаросатинг ҳам зеҳну заковатинг ҳам хулқу ҳамиятинг қасрига фалокат бор.

Энг аввало, томошо танлашни билгил. Билмасанг, аҳли донишлардин сўригил. Қулоқни батанг қилгучи, феълу хўйни сатанг қилгучи, ўткир ақлни занг қилгучи, тафаккур қўзини чанг ва ҳамённи танг қилгучи “жинлар базми”дин йироқ тургил. Қайсики томошога борсанг, уюн аввалида ғойибдан бир садо келгай: “Азизу муҳтарам томошабин, томошо залинда спиртли ичимлик ичмак, нос ва тамаки чекмак, йўлакларни ифлос қилмак, кураш тушмак, мушшлашиб ёқавайрон бўлмак, эшакминди ўйнашу ва мусиқасиз рақс тушмак катъиян ман этилади!” Сан бу тақиддин минбаъд ажаблануб, бу залга қандай ёввойилар жамулжам бўлган эркан деб ёқангни ахтармагил. Булар Алими, Исоқданми қолган гаплар.

Эй, фарзанд, теорга борар бўлсанг, Беҳбудий ҳазратнинг “Теор бу – ибратхонадур” дейилмиш нақли дастури амалинг бўлсун. Ўдингда тутгил, сан томошо залида актёр эмассан, ҳаммани ўзинга қаратишдин тийилгил. Одми кийин, қулай ва лойиқ либосда бўлгил. Боришдан бурун қўйлажак асар тўғрисида, муаллифи ҳақиқинда ва бошқа ижодкорлар хусусинда ўқуб, тафаккур этгил. Дабдбурстдан борсанг, теор томиндин “муборак” бошинга тараша тушмасун, дейман. Анграйиб қолмагил, дейман. Борар бўлсанг, гулшанда гулдек, богда гунчадек гўзал ўтиргил.

Байт:

“Magic city”да юрмагил
оқ сақични ҳубоб айлаб,
Ҳам масҳара бўлмагилсан,
зўнтингинни рубоб айлаб.

Эй, фарзанди аржумандим, қоринқурсоғни уйда тўлдириб, нафсу хирсу ҳавасни кўча-кўйда ўлдириб боргил. “Тўйга борсанг, тўйиб бор, ёмонлигинг кўйиб бор, ямоқ тўнинг кийиб бор”, деган нақлу насихат бор. Оре рост сўз ушбуқим, теор ҳам бамисоли тўйхона. Меҳмонга борар бўлсанг, ўзингни бир қадаб сипо тутарсан, ибратхонада эса минг чандон ҳалим бўлгил. Борган хонадонингда ҳеч вақт сақич чайнармансан? Ани мезбон уйининг курсиларига ёпиштириб қўярмисан? Ўриндиқларига беадаблик бирла “М + А = С” дея чиқиб кетармисан? Мезбон гапирганда лўкма ташлармисан? Ўзингдин ҳар турлик чикинди қолдирармисан?

Эй, фарзанд, концертга борар бўлсанг, ўюнчининг хиромига эш бўлуб, новозандаю созандага хаш бўлуб, хонандага пеш бўлуб (пеш — хофиз аҳлининг жаргон сўзи бўлиб, устазо-

да санъаткор маъносини билдиради, – изоҳ биздан) хуштагинни жур этмагил. Ҳарчанд янги олган эрсанг-да, тилпониини санъаткорга пешламагил. Фанорчи ота эмассанки, кундузи чироқ ёкиб ўзинга фаросат истасанг. Яратганга беадаб шукрлар бўлсинким, аҳли сахнанинг ўз фанорлари бор. Кимсан Худойберган Девонсиз шогирди мул्लाқ бўлсанг ҳам ўзгаларнинг маънавий мулкни тасвирга олмагил, тасмага солмагил. Зотан, муаллиф рухсатига мўяссарлар мундин мустасно.

Ўперага тушсанг, тек ўтиргил, ёқмаса чиқиб кетма, чиқиб кетар бўлсанг, яхшиси, бормагил. Магар чиптаси текин эрса, тошни-да ютгайди ўзингни урмагил ва ҳам безрайиб турмагил, фалон пулга харид қилган бўлсанг-да, шу сўз – ақшаси қуйган бир кимарса бир нимарсани ютибдур, деган нақлу ҳикматга эргашмагил. Чўнг овозли хонандалар навозш айлайдирғон, мухташам ариялар (ари уяси эмас, бу изоҳ ҳам биздандур)

вукда ёрилган лабларинг анинг илкида сайр этмоққа ҳаргиз журъат айламасун. Яна шуни ёдда тутгилким, кино пардаси тушганда, ҳаё ва ибос, нозу истиғно пардалари кўтарилмасун! Бори азму шижоатингни чимилдик пардаси ортига яширгил.

Эй, фарзанди аржумандим, ҳар қайси томошо залига кирарда “Гардерўб” аталмиш бир махсус хонақа ҳозиртурур. Анда ҳозир нозир хизматчиға ҳар қанча қиммат бўлмасун, сирмаю почтаўстининг, турилмаган қўзи терсидан ишланган мўйдор телпагинг, Қоракўл барханларининг тузини ялаган чуваланг кучкор терисини ошлаб тикилган, пахта ёғи ила мойланган ағдарма этигингни беҳижолат ишониб топширишинг мумкин. Чиққангинга камоли эҳтиром ва ҳам ширин-шакар лутф ила ашёларингни санга қайтаруб бергай.

Яна шуни ёдда тутгилки, томошо вақтида кўрувчиларга зиёну заҳмат етказиб, аларнинг оёғини босиб, олдини тўсиб, у бошдин-бу бошга ўтмоқ, томошогаҳни бошга кўтармак ҳам дуруст иш эрмас. Бор илму амалини ишга солиб, барчани ҳайратга қўйган санъаткорни бошга кўтарсанг, бош устина... Томошонинг ярмисинда хонлардек керишиб кирмок, тўралардек тўрламоқ ва ёхуд ярмисинда қовун пўчоқ устидин хом сув берилган тирраки бузоқдек муродхонани шитоб ила тарк айламоқ-да ножоиз амал ҳисобланур.

Эй, фарзанди аржумандим, айтганларим сenga малол келмасун, магар аларга амал қилсанг, икки дунё саодатига эришиб, мутриб ва музаффар бўлгайсен.

Тилак:
Муродим шулки, муродинга етгайсен!
Сешанба,
Ҳижрий 1446 йил,
Жумодус-соий ойининг 29-кун,
Милодий 2024 йил 31 декабрь шомида сархуш битдим.

Отакузи Додахўжа ўғли
БОБОҚАНД

ИЗҲОР

УЛКАН ЮТУҚЛАР ЙИЛИ БЎЛСИН!

Ўткир РОЗИҚОВ,
математика фанлари доктори,
академик,
TWAC аъзоси:

Азиз ватандошлар, ҳурматли газетхоналар! Сизларни Янги йил байрами билан чин қалбимдан табриклайман! 2025 йил ҳар бир оила, ҳар бир юрtdошларимиз учун қувонч ва бахтга тўла, орзулар ижобат бўладиган ва улкан ютуқлар йили бўлсин!

Бугунги кунда Ўзбекистонимизда амалга оширилаётган ислохотлар миллатимиз истиқболини юксак марраларга олиб чиқишга қаратилган. Бу ислохотлар ҳар бир соҳа ва ҳар бир фуқаро ҳаётида янгилик ва тараққиёт руҳи билан ақс этмоқда. Келажакқа қадам ташлаётган ушбу йилда ҳам меҳнатимиз ва бирдамлигимиз билан юртимиз равақини янада мустақамлашда ҳаммага куч-ғайрат ва соғлиқ тиламан.

“Jadid” газетасининг муҳтарам ўқувчилари, янги йилда барча эзгу ниятларингиз рўёбга чиқсин! Оилаларимиз фаровон, Ватанимиз тинч ва обод бўлсин!

ТИЛБИЛИМ

Қишлоқда ёз маҳали кечки овқатни оиламиз билан ҳовлида, сўри устида тановул қилардик. Ҳовлимизнинг икки томонидан оқиб ўтадиган арик атрофида турли ўтлар ўсиб ётардик. Деярли ҳар кун шу ўтлар орасидан биз ўтирган сўри томон типратикан пилдираб келаётганини кўрардик. Қўрқмасдик, худди ит-мушуклардек бирор нима берармикан, деган илинжда қараб тураверардик. Бизда – Бухоро томонларда типратиканни “кирпи” дейишардик. Нега шундай, деб сўрардик. Билмадик, бизнинг шевада шунақа бўлса керак, деб жавоб берардик катталар. Кирпитларда, радио ва телевидениеда эса бу жонзотни типратикан деб аташардик.

...Университетнинг биринчи босқичида таҳсил олиб юрган пайтларимиз. Ада-

ҚИРПИ ВА КИПРИК

биёт тарихи фанидан “Девону луғотит турк”ни ўқиш вазифа қилиб берилди. Тошкентнинг Бешёғоч даҳасида жойлашган республика Халқ таълими марказининг яхшигина кутубхонаси бор. “Девону луғотит турк”ни излаб шу кутубхонага бордим. Кутубхоначи аёл ярим соатча қидириб, учта катта китобни олиб чиқди. Ўқиш туғул, анчадан бери чанглاردан тозаланмаган лугатни аста варақладим. Варақлаётим, “кирпи” сўзини учратиб қолдим. Қарасам, “типратикан” деб изоҳ берилган экан. Демак, соф туркий сўзи биз ўз шевамизда ишлатар эканмиз, деб қувониб кетдим.

Луғатда “кирпи” сўзига “кўп тикан” деган изоҳ берилган. Демак, санчиладиган тикани бўлгани

учун ушбу жонзот типратикан деб аталган экан. Ҳозир “киприк” дейдиган сўзимиз ҳам аслан шу сўз – “кирпи” билан ўзақдош.

Ҳазрат Навоий бир ўринда шундай дейди:
Ваҳки, ҳар кирпиги бир ништар
эррур заҳролуд,
Гарчи бор ул ики нарғисда

шакархоб тўла.

Вақт ўтиши натижасида сўзда метатеза ҳодисаси (товушларнинг ўрин алмашиши) юз берган: “кирпи” – “киприк”. Қозоқ қардошларимиз ҳозир ҳам “кирпи” дейишади. Демак, “киприк”ларимиз ҳам “тикан”га ўхшагани учун шундай аталган бўлиши ҳақиқатга яқин.

ХУСНУ МАҚСУД

ТАРМОҚЛАРДА НИМА ГАП?

БЕҲУДА БАҲС НЕ КЕРАК?

Ҳар сафар декабрь оқи охирайверса, ижтимоий тармоқ фойдаланувчиси бўлган юрtdошларимиз икки гуруҳга бўлиниб, кўҳна бир баҳсга кириша кетади: Янги йил байрамни нишонлаш жоизми ёки йўқ?

Тармоқда ўзидан “фатво берувчи” ясаб олган, лекин реал ҳаётда таҳорат олишни ҳам билмайдиган “интернет шайх”ларининг ҳукмнома чиқишлари байрам мушакларидек потирлаб кетади.

Ҳақиқий илм аҳлидан бу борада сўралганда, улар бу байрамнинг динга алоқаси йўқлигини, бу дунёвий бир урф-одат эканини, байрам қилиш-қилмаслик ҳар кимнинг кўнгли кўчасига боғлиқлигини таъкидлашади.

Шахсан мен бу байрамни турли орзу-мақсадлар билан бошланган йилнинг сарҳисидо даври, келгуси режалар, ниятлар ибтидоси, деб тушунаман. Шунга монанд бошланажак янги календарь йилни хурсандлик билан кутчи олиш, қолаверса, эртақлар оламида яшовчи беғубор болаларимнинг шодлигини чандон ошириш учун уйни байрамона безатиш, турли

ширинликлар улашиб, уларни қувонтиришни афзал биламан.

Майли, ўша “интернет шайх”лари жуда истаётган бўлса, янги йилни байрам сифатида нишонламасин. Байрам кунлари тансиқ таом пиширмасин, чироқларни ёқмасин, болаларини байрамона безатилган кўчалар бўйлаб сайрга олиб чиқмасин. Лекин шуни унутмасинки, бу байрам улар талқин қилаётганидек

диний ақидаларга зид, ғайридинларнинггина байрами эмас. Бугун бутун дунё мусулмонлари янги йил арафасида бир-бирига эзгу тилақларни йўллаб, бошланажак йил барокатли келишини сўраб ният қилишади. Эзгу ният қилишининг эса бирор динда таққиланганини шахсан мен билмайман. Исо алайҳиссаломнинг туғилган кунини деган иддаого жавобан, у зоти шариф ҳам Худонинг пайгамбарларидан бири, у кишининг мавлуд айёмларини нишонлаш ҳам унчалик мункар бўлмаса керак.

Шунинг учун кўнглини кенг қилиб, бошланажак йилни яхши кайфиятда кутиб олайлик. Болаларга шеърлар айттириб, улар билан бирга бола бўлиб ўйнаб-кулайлик. Энг тансиқ таомлар билан қариндошу қўшилари меймон қилайлик. Шу ўринда мен ҳам маст қилувчи ичимликлардан тийилиш тарафдор эканимни айтиб қўяй. Асосийси, байрам бир-биримизни йўқлаш, оқибат кўрсатиш, силаи раҳм айёмига айлансин. Янги йил муборак бўлсин, азиз ҳамюртим!

Бекмурод БҮРИБОЕВ
Фейсбук

Муассислар:

ЎЗБЕКИСТОН
ЎЗУВЧИЛАР УОШМАСИ

РЕСПУБЛИКА МАЪНАВИЯТ
ВА МАЪРИФАТ МАРКАЗИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИ

МИЛЛИЙ МАСС-МЕДИАНИ
ҚЎЛЛАБ-ҚУВВATЛАШ
ВА РИВОЖЛАНТИРИШ
ЖАМОАТ ФОНДИ

“ШАҲИДЛАР ХОТИРАСИ”
ЖАМОАТ ФОНДИ

Бош муҳаррир:
Иқбол Мирзо

Махсус котиб:
Шухрат Азизов

Навбатчи муҳаррир:
Муҳайё Пирнафасова

Саҳифаловчилар:
Эркин Ёдгоров
Нигора Тошева

Муаллиф фикри таҳририят фикри билан мос келмаслиги мумкин.

Таҳририятга юборилган мақолалар муаллифга қайтарилмайди ва улар юзасидан изоҳ берилмайди.

Газета 2023 йил 26 декабрда Ўзбекистон Республикаси Президентини Администрацияси хузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 195115 рақам билан рўйхатга олинган.

Кирилл ёзувидаги адади – 7 477
Латин ёзувидаги адади – 12 569
Медиа кузатувчилар – 19 285

Буюртма: Г – 139
Ҳажми: 4 босма табоқ, А2.
Нашр кўрсаткичи – 222.
Ташкилотлар учун – 223.

1 2 3 4 5 6

Манзилими:
Тошкент шаҳри,
Шайхонтоҳур тумани,
Навоий кўчаси, 69-уй

Телефонлар:
Қабулхона: (71) 203-24-20
Девонхона: (97) 745-03-69
jadidgiz@mail.ru (71) 203-24-17
Jadid_gazetasi@exat.uz

“Шарқ” нашриёт-матбаа
акциядорлик компанияси
босмаҳонаси.

Босмаҳона манзили:
Тошкент шаҳри,
Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

Босишга топшириш вақти: 21:00
Босишга топширилди: 20:30
Сотувда нархи эркин.

